

EUROPOS ARCHEOLOGIJOS DIENOS

16 17 18 birželio 2023

Europos archeologijos dienos – penktus metus Lietuvoje vykstantis tarptautinis renginys, skirtas archeologijos mokslo bei archeologinio paveldo pristatymui. Lietuvos nacionalinis muziejus kartu su partneriais – Lietuvos archeologijos draugija, Kultūros paveldo departamentu prie Kultūros ministerijos, Vilniaus universiteto Istorijos fakultetu, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutu – pakvietė savo veiklas siūlyti ne tik muziejus, bet ir kitas organizacijas, įstaigas ir specialistus, dirbančius archeologinio paveldo tyrimų, išsaugojimo ir populiarinimo srityse.

Džiaugiamės, jog sulaukėme daugiau nei 25 dalyvių iš visos Lietuvos!

Gausi programa kvies apžiūrėti parodas, dalyvauti edukacijose, prisijungti prie ekskursijų, klausyti paskaitų, dalyvauti piliakalnių tvarkymo akcijose ir žygiuose.

Renginiai vyks visose Lietuvos apskrityse, tad nepraleiskite progos pasidomėti, kokie renginiai vyks jūsų krašte. Su Europos archeologijos dienų renginiais Lietuvoje galite susipažinti renginių žemėlapyje (<https://journées-archeologie.eu/c-2023/lg-en/lithuania/map>) bei atskiruose **dalyvių interneto puslapiuose** ir „Facebook“ paskyroje.

LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS, SENASIS ARSENALAS

Nemokamas archeologijos ekspozicijos lankymas

Senasis arsenalas – išskirtinis Lietuvos nacionalinio muziejaus padalinys, pristatantis Lietuvos archeologijos istoriją nuo pat akmens amžiaus laikų iki valstybės susidarymo. Šiuo metu ekspoziciją papildo archeologei dr. Rimutei Rimantienei skirta taktilinė paroda „Ar galima šnekėtis man su jais?“, kurioje lankytojai turės galimybę liesti įspūdingiausių archeologinių eksponatų kopijas ir paklausti praeities gyventojų pasakojimų.

Data ir laikas: birželio 16–18 d., 10–18 val.

Vieta: Senasis arsenalas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Paroda „Paveldas – mano, visuomenės, valstybės“

Ką tik atidaryta paroda iliustruoja nelegaliai Lietuvoje randamų ir neteisėtai laikomų archeologinių radinių ir kultūros kilnojamųjų vertybių gausą ir įvairovę, išryškina nelegalios prekybos šiomis vertybėmis daromą žalą istorijos pažinimui ir kultūros paveldo išsaugojimui, kviečia aktyviai bendradarbiauti, užkardant archeologinių kultūros paminklų naikinimą ir prekybą archeologiniais radiniais.

Data ir laikas: birželio 16–18 d., 10–18 val.

Vieta: Senasis arsenalas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Patirtinė edukacija „Sveiki atvykę į akmens amžių!“ I dalis

Pirmą kartą susitinka Europos archeologijos diena ir Kultūros naktis! Lankytojų laukia du išskirtiniai pasiūlymai: žaižaruojančių akmens amžiaus keraminių indų rekonstrukcijų išdegimas lauže ir smailiadugniame puode ant laužo virtos arbatos degustacija. Renginys įtrauktas į festivalio „Kultūros naktis“ programą.

Data ir laikas: birželio 16 d., 15–23 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Patirtinė edukacija „Sveiki atvykę į akmens amžių!“ II dalis

Akmens amžiaus puodžių gyvensenos ir veiklos rekonstrukcija: atkasami ir išimami lauže išdegti rekonstruoti keraminiai indai.

Data ir laikas: birželio 17 d., 12 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Patirtinė edukacija „Sveiki atvykę į akmens amžių!“ III dalis

Akmens amžiaus puodžių gyvensenos ir veiklos rekonstrukcija: pristatomos išdegtos akmens amžiaus puodų rekonstrukcijos ir aptariami rezultatai.

Data ir laikas: birželio 17 d., 13 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Edukacinė veikla „Nusilipdyk akmens amžiaus indą“

Pristatomas puodų molio masės paruošimas pagal senovinius receptus, indų lipdymas ir dekoravimas autentiškais būdais ir įrankiais. Lankytojai ne tik išgirs pasakojimą apie smailiadugnius puodus ir juos lipdžiusius puodžius, bet ir patys galės išmėginti akmens amžiuje naudotus molio receptus, lipdymo ir dekoravimo būdus, šių puodų panaudojimą verdant arbatą ant laužo.

Data ir laikas: birželio 17 d., 14–17 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Edukacinė veikla „Susipažinkite – titnagas“

Pristatomas titnaginių dirbinių gaminimas: kaip titnagą paversti įrankiu, kokios buvo titnago apdirbimo technologijos ir kaip jos keitėsi, kokius strėlių antgalius gamino akmens amžiaus medžiotojai. Lankytojai bus kviečiami pasigaminti antgalių, rėžtukų, gremžtukų ir pabandyti gludinti titnagą.

Data ir laikas: birželio 17–18 d., 11–17 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Edukacinė veikla „Archeologas vienai dienai“

Į archeologinius tyrimus kviečiami mažieji smalsuoliai. Kartu su muziejaus archeologais jie turės galimybę paragauti archeologo duonos ir patirti tikrą atradimo džiaugsmą archeologinėje smėlio dėžėje.

Data ir laikas: birželio 17–18 d., 11–17 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Edukacinė veikla „Gintaro apdirbimas akmens amžiuje“

Edukacijos dalyviai susipažins su akmens amžiaus meistrų gintaro apdirbimo įrankiais: titnagu, oda, smiltainiu, asiūkliais; sužinos apie gintaro drožimą, šlifavimą, grėžimą ir įvairių replikų pagal

archeologinius radinius gamybą; pasigamins zoomorfinį ar antropomorfinį amuletą, grėžimo ar skutimo įrankius.

Data ir laikas: birželio 17–18 d., 11–17 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Edukacinė veikla „Muziejaus restauratoriai pristato: pasimatuok restauratoriaus profesiją“

LNM restauratoriai demonstruos, kaip išsaugomas pats seniausias mūsų paveldas. Lankytojai galės daugiau sužinoti apie restauratorių darbą, pamatyti, kaip konservuojami ir restauruojami kelių tūkstančių metų senumo medžio, kaulo, gintaro dirbiniai, ir stebėti akmens amžiuje naudotų dirbinių pokyčius pro mikroskopą.

Data ir laikas: birželio 17 d., 11–17 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Interaktyvi akmens amžiaus pluoštų, pintų dirbinių ir drabužių ekspozicija + patirtinės edukacinės veiklos

Lankytojai bus kviečiami pamatyti akmens amžiaus pluoštų, tinklų, krepšių, pintų drabužių ir apavo ekspoziciją, pasimatuoti rekonstruotus drabužius, stebėti pluoštų ir pintų dirbinių pristatymus.

Data ir laikas: Akmens amžiaus mada – birželio 18 d. 12–12.30 val.; 16–16.30 val.

Tinklų nérimas ir virvelių pynimas – birželio 18 d. 13–13.30 val.; 14–14.30 val.; 15–15.30 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Patirtinė edukacija „Pasimatuok restauratoriaus profesiją“

Lankytojai patys galės išmėginti restauratoriaus darbus: išvalyti autentišką akmens amžiaus šukę, patyrinėti radinius pro didinamąjį stiklą ir mikroskopą, surūšiuoti šukes ir jas suklijuoti atkuriant pirminę indo formą.

Data ir laikas: birželio 18 d., 11–17 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

Edukacinė veikla „Pramogos akmens amžiuje“

Medinės ieties mėtymas į tolį ir virvės traukimas.

Data ir laikas: birželio 18 d., 12.30–13.30 val.; 14.30–15.30 val.

Vieta: Senojo arsenalo kiemas, Arsenalo g. 3, Vilnius

NACIONALINIS MUZIEJUS LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYSTĖS VALDOVŲ RŪMAI

Pokalbis-diskusija „KAIP ATGYJA ISTORIJA? UNIKALIAUSIŲ XIII A. RADINIŲ IŠ VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES TYRIMAI IR IŠSAUGOJIMO IŠŠŪKIAI“

Vilniaus Žemutinės pilies 2014–2015 m. archeologiniai tyrimai padovanojo mums išskirtinių organinių radinių, kuriuos išsaugojo šioje vietovėje aukštai esantys gruntiniai vandenys. Šie XIII a. datuojami mediniai, odiniai dirbiniai padėjo naujai pažvelgti į Vilniaus miesto istoriją ir suteikė žinių apie vis dar paslaptinę Vilniaus gimimo laikotarpį. Pokalbyje-diskusijoje į ypatingus Vilniaus Žemutinės pilies archeologinius radinius bus žvelgiama restauratoriaus žvilgsniu, siekiama atskleisti, kaip restauratorių pastangomis atgyja istorija. Archeologiniai radiniai išgyvena tris gyvavimo etapus. Pirmasis etapas yra praeityje, kai šie daiktai buvo naudojami pagal savo paskirtį. Antrąjį gyvavimo tarpsnį jie praleido archeologinėje terpėje, o restauratoriai juos prikelia trečiajam etapui – tokius mes juos matome muziejų ekspozicijose ir parodose.

Pokalbio metu bus apžvelgiama, kaip atrodo archeologiniai dirbiniai, po žeme praleidę daugiau kaip 700 metų ir ant restauratorių darbo stalo patekę tiesiai iš archeologų rankų. Diskusijos dalyviai atskleis, kokios būklės buvo šie radiniai, kokias mįsles užminė, kokius tyrimų metodus teko pasitelkti restauratoriams siekiant jas įminti ir kokių sprendimų prireikė konservuojant, restauruojant ir eksponuojant itin didelių dydžių medinius radinius. Dalyvauja Jurgita Kalėdienė, Deimantė Baubaitė, Mantvidas Mieliauskas, renginį veda dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė.

Renginys nemokamas, būtina registracija – Registracija | Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (valdovurumai.lt).

Data ir laikas: birželio 16 d. 17–18 val.

Vieta: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius

Daugiau informacijos: <https://www.valdovurumai.lt/lt/renginiai/item/5391/>

Paskaita „MEDINIAI IR MŪRINIAI STATINIAI XIII–XV A. VILNIAUS PILYSE“

Nors šiais metais Vilnius švenčia 700-ąjį gimtadienį, istorinių duomenų, liudijančių apie XIII–XV a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinę, išliko nedaug. Pirmasis žinomas Vilniaus planas mums pasakoja tik apie XVI a. miestą. Archeologinių tyrimų duomenys iki šiol yra vienintelis šaltinis, kuris leidžia kalbėti apie Vilniaus pilių raidą, konkrečiai XIII–XV a. Vilniaus pilių statinių vietas. Paskaitoje sužinosite apie svarbiausius XIII–XV a. medinius ir mūrinius statinius, buvusius

Vilniaus pilyse. Paskaitą skaitys Egidijus Ožalas, Gintautas Striška (Valdovų rūmų muziejus).

Renginys nemokamas, būtina registracija – Registracija | Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (valdovurumai.lt).

Data ir laikas: birželio 17 d. 13–14 val.

Vieta: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius

Daugiau informacijos: <https://www.valdovurumai.lt/lt/renginiai/item/5392/>

Ekskursija su muziejaus gidu „GEDIMINO MIESTO AUŠRA: MUZIEJAUS EKSPONATAI PASAKOJA“

Tradiciškai pirmas miesto vardo paminėjimas rašytiniuose dokumentuose laikomas miesto gimtadieniu, o Vilniaus vardo pirmojo paminėjimo autorystė priklauso Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Gediminui (1316–1341). Tačiau archeologiniai radiniai Vilniaus pilių teritorijoje gyvenvietės ir miesto istorijos pradžių nukelia į kur kas senesnius laikus. Apie tai kalbėsime Valdovų rūmų muziejaus archeologinėje ekspozicijoje, o pasakojimą vainikuos seniausias išlikęs Vilniaus medinis pastatas ir jo unikalūs radiniai.

Ekskursijos kaina užsiregistravusiam lankytojiui – 2 Eur + lankytojo bilietas (I+III maršrutai)

Data ir laikas: birželio 17 d. 15.00–16.30 val.

Vieta: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius

Daugiau informacijos: <https://www.valdovurumai.lt/lt/temines-ekskursijos/item/7562/>

VŠĮ VILNIAUS SENAMIESČIO ATNAUJINIMO AGENTŪRA IR VILNIAUS DAILIŲJŲ AMATŲ ASOCIACIJOS AMATININKAI

Paskaita ir nemokama juvelyrikos pamoka „VILNENSIS TRADICIJA ŠIANDIEN“

30 min. paskaita-ekskursija apie atkuriamą pagal archeologinius radinius juvelyrką. Renginyje gali dalyvauti apie 20 žmonių. Juvelyrikos pamokos trukmė – 2 valandos, gali dalyvauti 5 suaugę asmenys.

Būtina registracija el. paštu darius@vilnensis.eu

Data ir laikas: birželio 14 d. 15 val.

Vieta: Vilnensis juvelyrikos mokykla, Dominikonų g. 7/20, Vilnius

Edukacija „2 IN 1. MOLINIŲ VERPSTUKŲ GAMYBA IR VILNOS VERPIMAS VERPSTUKU“

Edukacijos metu gaminsime molinius verpstukus ir verpsime vilną verpstuku. Gali dalyvauti 10–15 žmonių.

Būtina registracija el. paštu amatu.gildija@gmail.com

Data ir laikas: birželio 18 d. 17 val.

Vieta: Amatų gildija, S. Skapo g. 3–34, Vilnius

Edukacija „LEGENDOS „GELEŽINIS VILKAS“ ĮAMŽINIMAS VARYJE“

Grupėse gali dalyvauti po keturis asmenis, dalyviai bus aprūpinti medžiagomis. Trukmė – 1 valanda.

Būtina registracija el. paštu maryte.dominaite1@gmail.com

Data ir laikas: birželio 17 ir 18 dienomis, 14 val., 16 val., 18 val.

Vieta: Auksakalių gildija, Emalio meno studija, Šv. Stepono g. 10, Vilnius

Amato demonstravimas ir mini rankinių ekspozicija „VIDURAMŽIŲ ĮKVĖPTI“ ir edukacija „IŠAUSKIME PALINKĖJIMĄ VILNIUI GIMTADIENIO PROGA“

Birželio 16 d. 14–16 val. Amato demonstravimas ir mini rankinių ekspozicija „Viduramžių įkvėpti“.

Birželio 17 d. 15 val. Edukacija „Išauskime palinkėjimą Vilniui gimtadienio proga“.

Būtina registracija el. paštu grazina@jurate.eu

Data ir laikas: birželio 16 d. 14–16 val., birželio 17 d. 15 val.

Vieta: Audimo manufaktūra „Jūratė“, Didžioji g. 20 / Savičiaus g. 1, Vilnius

Odos amato edukacija „AUTORINĖ ODINĖ APYRANKĖ“

Edukacijos dalyviai susipažins su odos dekoravimo būdais, išbandys odos dažymo, raižymo ir kalinėjimo technikas, pasigamins autorinę odinę apyrankę.

Data ir laikas: birželio 16 d. 16 val.

Vieta: Odos galerija „Sirena“, Aušros Vartų g. 9, Vilnius

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS VILNIAUS TERITORINIS SKYRIUS

Poškonių ir Senųjų Miežionių pilkapynų tvarkymo talka

Birželio 16 d. vyks Poškonių ir Senųjų Miežionių pilkapynų tvarkymo talka: atžalų ir krūmų kirtimas, šienavimas, šiukšlių rinkimas.

Data ir laikas: birželio 16 d.

Vieta: Dieveniškų istorinis regioninis parkas, Šalčininkų r.

TRAKŲ ISTORIJOS MUZIEJUS

Edukacija „PAŽINTIS SU ARCHEOLOGIJA“

Edukacinio užsiėmimo dalyviai turės galimybę pažvelgti į praeitį ir sužinoti, kaip archeologai tiria ir rekonstruoja istoriją, remdamiesi rasta artefaktais ir kitais duomenimis. Taip pat susipažins su tyrimų metodais ir priemonėmis, kurios yra naudojamos archeologinių kasinėjimų metu. Trumpai apžvelgsime pagrindinius archeologinio darbo principus.

Būtina registracija el. paštu ugnius.budvydas@trakaimuziejus.lt

Data ir laikas: birželio 16 d. 9–10 val.

Vieta: Trakų istorijos muziejus, Trakų Salos pilis, Karaimų g. 43C, Trakai

Edukacija „NEMATOMAS PAVELDAS: PILIAKALNIAI“

Edukacinio užsiėmimo dalyviai sužinos, kas yra piliakalnis, kokia šių gynybinių įrenginių istorija Lietuvoje. Ar tai natūralios, ar žmonių supiltos kalvos? Kaip skaityti piliakalniuose užkoduotą istorinę informaciją? Užsiėmimo metu bus siekiama ne tik atsakyti į šiuos klausimus, bet ir išsikelti kitus, susijusius su piliakalnių istorija ir šių objektų tyrimų metodais, gilintis į ateities tyrimų perspektyvas, galimybes prisidėti prie piliakalnių tyrimų savo gimtajame krašte.

Data ir laikas: birželio 16 d. 10–11 val.

Vieta: Trakų istorijos muziejus, Trakų Salos pilis, Karaimų g. 43C, Trakai

Ekskursijos ir edukacijos „RESTAURAVIMO DIRBTUVĖS“

Edukacinio užsiėmimo „Dokumentų restauravimo dirbtuvės“ dalyviai susipažins su dirbtuvių aplinka, naudojamais įrankiais, medžiagomis. Sužinos, kodėl „suserga“ knygos, kaip jas saugoti nuo „ligų“ ir ar galima knygą „pagydyti“.

O kokios knygos buvo rišamos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir Trakų pilyje? Kas ir kam jas rišdavo? Dalyviai galės išmėginti pagrindinius senosios knygrišystės procesus: popieriaus lakštų lankavimą ir brošiūravimą, lankų susiuvimą į bloką siuvimo rėme ir knygos bloko kraštų pjovimą gobeliu – rankiniu diskiniu peiliu. Praktinio užsiėmimo metu kartu įrišime nedidelę odinę knygelę, o jos viršelį dekoruosime vienetinais žalvariniais spaudais, rekonstruotais pagal XVI–XVII a. LDK valdovų ir didikų knygų rinkinius.

Edukacinio užsiėmimo „Metalų restauravimo dirbtuvės“ dalyviai susipažins su istorinio metalo

restauravimo dirbtuvėmis, įranga, medžiagomis, restauratoriaus darbo ypatumais, restauruojamais eksponatais. Sužinos, kaip ir iš kur metalo dirbiniai patenka į restauratoriaus rankas. Kodėl jie sensta ir kaip restauratorius juos atgaivina? Praktinio užsiėmimo – intervencinio konservavimo – metu bus galima išmėginti keletą restauravimo procesų: metalo dirbinio plovimą, paviršiaus valymą, pašalinti įvairius nešvarumus ir rūdis.

Būtina registracija el. paštu rimas.supranavicius@trakaimuziejus.lt

Data ir laikas: birželio 16 d. 11–13 val.

Vieta: Trakų istorijos muziejus, Trakų Salos pilis, Karaimų g. 43C, Trakai

NALŠIOS MUZIEJUS

Paroda „NAUJAUSI UNIKALŪS RADINIAI, PAPILDĘ NALŠIOS MUZIEJAUS KOLEKCIJĄ“

Parodoje bus pristatomi naujausi unikalūs archeologiniai radiniai, papildę Nalšios muziejaus fondus. Parodą pristatys archeologė, Vilniaus universiteto doktorantė Ingrida Čičiurkaitė.

Data ir laikas: birželio 16 d. 15 val.

Vieta: Nalšios muziejus, Laisvės a. 1., Švenčionys

ELEKTRŲ SAVIVALDYBĖ

Renginys „EUROPOS ARCHEOLOGIJOS DIENOS ANT MIJAUGONIŲ PILIAKALNIO“

Europos archeologijos dienų renginį 19 val. pradės prof. dr. Vykinto Vaitkevičiaus paskaita „Elektrėnų savivaldybės archeologinis ir mitologinis paveldas“. Po jos vyks edukacija „Archajiškos vestuvės“ su folkloro kolektyvais „Altonė“ ir „Devyniaragė“.

Data ir laikas: birželio 16 d. 19 val.

Vieta: Mijaugonių piliakalnis, Gilučių sen., Elektrėnų sav.

KAUNO APSKRITIS

KAUNO MIESTO MUZIEJUS

Renginys „ŠEIMADIENIS MUZIEJUJE: PRIE PILIES“

Renginio metu vyks intriguojantys ir tyrinėti bei smalsauti kviečiantys užsiėmimai, kurie atskleis, ką veikia žmonės su kastuvais ir plaktukais! Lipdysime ir dekoruosime koklį. Lipdydami sužinosite apie Kauno senamiestyje rastus XV–XVII a. archeologinius radinius ir pažinsite koklinių krosnių

istoriją. Taip pat pabūsite tikrais amatininkais ir iš molio pasigaminsite koklinės krosnies fragmentą.

Kartu žaisime viduramžių žaidimą – kvirkatą. Žinios apie šį žaidimą mus pasiekia iš archeologinių radinių senovės Egipto šventyklose ir net Valdovų rūmų tyrinėjimų – seniausias šio žaidimo laukas Lietuvoje buvo rastas ant medinės statinės dangčio!

Galėsite išbandyti archeologo profesiją! Užsiėmimo metu sužinosite, ko reikia norint dirbti archeologu, kaip tyrinėjami dirvožemio sluoksniai, ką galima juose atrasti ir kaip galiausiai surasti artefaktai tampa muziejų eksponatais.

Renginys nemokamas. Būtina registracija telefonu +370 687 55263 arba el. paštu pilis.kasa@kaunomuziejus.lt.

Registruodamiesi galite pasirinkti užsiėmimų pradžios laiką.

Data ir laikas: birželio 17 d. 12 val., 12.45 val., 13.30 val.

Vieta: Kauno miesto muziejaus Pilies skyrius, Pilies g. 17, Kaunas

Vieno eksponato paroda „1500 METŲ SENUMO PINCETAS“

Šioje parodoje bus pristatomas vienas iš naujausių Kauno miesto muziejaus eksponatų – pincetas, rastas archeologinių tyrimų metu Lentainių senovės gyvenvietėje. Jis datuojamas V–VI amžiumi.

Dalyvavimas su muziejaus bilietu.

Data ir laikas: birželio 16–18 d. 10–18 val.

Vieta: Kauno miesto muziejaus Pilies skyrius, Pilies g. 17, Kaunas

VYTAUTO DIDŽIOJO KARO MUZIEJUS

Renginys „ISTORINĖ DĖLIONĖ PILDOSI (ZAPYŠKIO ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI 2017–2021 M.)“

Bus pristatoma Zapyškio archeologinių kasinėjimų, vykdytų 2017–2021 metais, medžiaga: vyks paskaitos-ekskursijos, kurias ves kasinėjimo darbams Zapyškyje vadovavęs archeologas Justinas Račas ir Vytauto Didžiojo karo muziejaus archeologijos rinkinio saugotoja Gerarda Dručkuvienė. Pristatymai vyks Zapyškio bažnyčioje iš anksto užsiregistravusiems žmonėms (grupėms iki 25 asmenų).

Būtina registracija el. paštu karolina.vaizmuzyte@kam.lt

Data ir laikas: birželio 17 d. 11.00–12.30 val.; 13.00–14.30 val.; 15.00–16.30 val.

Vieta: Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Muziejaus g. 1, Zapyškis, Kauno r.

KĖDAINIŲ KRAŠTO MUZIEJUS

Edukacija „KĄ PASAKOJA AKMENINIS KIRVUKAS“

Edukacijos dalyviai susipažins su muziejaus archeologine ekspozicija, atliks parengtas kūrybines užduotis, išbandys archeologo profesiją ieškodami paslėptų radinių. Edukacija skirta ikimokyklinukams ir pirmokams. Trukmė – 45 minutės.

Būtina registracija iki birželio 7 d. telefonu 8 620 21 411, 8 650 45 597.

Data ir laikas: birželio 13 d. 11–13 val., birželio 14 d. 11–13 val., birželio 15 d. 11–13 val., birželio 16 d. 11–13 val.

Vieta: Didžioji g. 19, Kėdainiai

KLAIPĖDOS APSKRITIS

LIETUVOS NACIONALINIO DAILĖS MUZIEJAUS PALANGOS GINTARO MUZIEJUS

Atviros restauratorių dirbtuvės

Palangos gintaro muziejaus ekspozicijos salėje pristatysime archeologinių dirbinių restauravimo ypatumus. Muziejaus lankytojams pristatysime archeologinio metalo konservavimo procesus. Rodysime siūlų ir audinių dažymą natūraliais dažikliais. Elektroninio mikroskopo pagalba tyrinėsime smulkiausias eksponatų dalis, ornamentiką.

Data ir laikas: birželio 16–17 d. 10.30–13 val., 14–16 val.

Vieta: Palangos gintaro muziejus, Vytauto g.17, Palanga

MAŽOSIOS LIETUVOS ISTORIJOS MUZIEJUS

Paroda „BALTA / MĖLYNA: NUO DŽAKARTOS IKI LIVERPULIO“

Parodoje pristatomi Klaipėdos senamiestyje rasti fajanso ir porceliano dirbiniai: pradedant seniausiais randamais pavyzdžiais – XVII amžiaus Delfto fajansu, baigiant Europoje veikusių fajanso ir porceliano manufaktūrų bei gamyklų iki 1945 metų pagamintais gaminiais. Pagal ženklintus pavyzdžius parodysime, iš kur į Klaipėdą anksčiau buvo gabenami prašmatnūs indai. Taip pat supažindinsime su Nyderlandų, Pomeranijos, Stafordšyro, Liverpulio fajansu, Meiseno porcelianu ir kitais dirbiniais, rastais kasinėjant Klaipėdos senamiestį.

Data ir laikas: birželio 16–17 d. 10–18 val.

Vieta: Pilies muziejaus ekspozicija „Kurtina“, Priešpilio g. 2, Klaipėda

LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS, JONO ŠLIŪPO MUZIEJUS

Edukacija „PASIMATUOK ARCHEOLOGO BATUS“

Kartu su archeologe dr. Raimonda Nabažaitė vaikai turės galimybę pabūti archeologais ir patirti tikrą atradimo džiaugsmą archeologinėje perkasoje. Vaikų laukia inscenizuoti interaktyvūs archeologiniai kasinėjimai Palangos paplūdimyje.

Data ir laikas: birželio 16 d. 9 val. ir 10.30 val.

Vieta: Palangos paplūdimys, prie jūros, ties tiltu J. Basanavičiaus gatvės gale

SKUODO MUZIEJUS

Paskaita „ŠIUKŠLĖ AR LOBIS?“

Paskaitoje bus pristatoma archeologo profesija, archeologijos moksle taikomi tyrimų metodai ir galimybės.

Data ir laikas: birželio 16 d. 15–16.30 val.

Vieta: Skuodo muziejus, Šaulių g. 3, Skuodas

Paskaita „ARCHEOLOGINIS PAVELDAS SKUODO KRAŠTE“

Paskaitos dalyviams bus pristatytas Skuodo krašto archeologinis paveldas – nepažintas arba primirštas.

Data ir laikas: birželio 17 d. 12–14 val.

Vieta: Skuodo muziejus, Šaulių g. 3, Skuodas

ŠIAULIŲ APSKRITIS

ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

Renginys „KOKLIAI. MOLYJE ĮAMŽINTA ISTORIJA“

Renginio metu vyks leidinio „Molyje įamžinta istorija“ (sudarytojos Jūratė Kaučikaitė, Jūratė Paškonytė), sutiktuovės. Šiame Šiaulių „Aušros“ muziejuje eksponuotos parodos kataloge pristatomi Šiaurės Lietuvos dvarų kokliai ir koklinės krosnys. Didžioji dalis koklių kolekcijų buvo

sukauptos būtent archeologinių tyrinėjimų metu. Klaipėdos universiteto doktorantė archeologė Jūratė Paškonytė skaitys paskaitą „Pėdsakai molyje: Šiaurės Lietuvos dvarų kokliai“, kurioje pristatys naujausius ir aktualiausius savo tyrimų rezultatus. Su koklių gamyba dalyviai galės susipažinti ir praktiškai – kviesime dalyvauti edukacijoje, išbandyti amatininko profesiją ir iš molio nusilipdyti savąjį koklį bei jį dekoruoti.

Data ir laikas: birželio 15 d. 16 val.

Vieta: Šiaulių istorijos muziejus, Aušros al. 47, Šiauliai

AKMENĖS KRAŠTO MUZIEJUS

„PAPILĖS KAPINYNŲ RADINIAI“

Lankytojams bus pristatoma ekspozicija, Akmenės krašto muziejuje atidaryta 2018 m., kurioje eksponuojami Papilės kapinyno radiniai, siekiantys I tūkstantmečio po Kr. pradžią. Taip pat eksponuojami žiemgalių rūbai ir pagal kapinyuose aptiktus radinius atkurti papuošalai. Ekspoziciją bus galima lankyti nemokamai ir kartu paskaityti Papilės kapinyno tyrinėjimams skirtus straipsnius monografijoje „Papilė“ (I dalis, 2004 m.).

Data ir laikas: birželio 16–17 d. 9–17 val.

Vieta: Akmenės krašto muziejus, K. Kasakausko g. 17, Akmenė

KRAŽIŲ MOTIEJAUS KAZIMIERO SARBIEVIJAUS KULTŪROS CENTRAS

Renginys „2022 M. KRAŽIUOSE VYKDYTŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ PRISTATYMAS“

2022 m. Kražių miestelyje vykdyti archeologiniai tyrimai, kuriuos atliko UAB „Kultūros vertybių paieška“. Tyrimams vadovavo archeologas Petras Dobeikis, kuris ir pristatys, ką pavyko atrasti Kražiuose.

Data ir laikas: birželio 17 d. 11 val.

Vieta: Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centras, Kolegijos g. 5, Kražiai

DAUGYVENĖS KULTŪROS ISTORIJOS MUZIEJUS-DRAUSTINIS

Renginys „RAGINĖNŲ PILIAKALNIS: JUVELYRO DIRBTUVĖS PASLAPTYS“

Burbiškio dvaro istorijos muziejuje doc. dr. Gintautas Zabiela skaitys paskaitą „Raginėnų piliakalnio tyrinėjimai“, taip pat bus galima aplankyti parodą „Žvilgsnis į praeitį: senoji juvelyrika“ ir dalyvauti edukacijoje „Baltų papuošalai“ su edukatoriumi juvelyru Evaldu Babensku.

Data ir laikas: birželio 18 d. 13 val.

Vieta: Burbiškio dvaro istorijos muziejus, Burbiškio k., Pakalniškių sen., Radviliškio r.

PANEVĖŽIO APSKRITIS

PANEVĖŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

Edukacija „AKMENS AMŽIAUS DETEKTYVAI“

Akmens amžiaus detektyvų klubas domėsis, ką reiškia gyventi akmens amžiuje. Atlikdami įvairius darbus ir užduotis, edukacinės programos dalyviai sužinos, kuo vertėsi, kaip atrodė, kuo maitinosi akmens amžiaus žmonės.

Renginys nemokamas. Būtina registracija telefonu 8 455 96 181 arba el. paštu informacija@paneveziomuziejus.lt

Data ir laikas: birželio 16 d. 10 val.

Vieta: Panevėžio kraštotyros muziejus, Vasario 16-osios g. 23, Panevėžys

Ekspozicijos „NUO PRIEŠISTORĖS IKI MODERNĖJANČIO MIESTO“ pristatymas ir ekskursija su jos rengėju vyr. muziejininku, archeologu Dovilu Petruliu

Panevėžio kraštotyros muziejaus archeologijos ekspozicijoje bus pristatomi eksponatai nuo pačių seniausių laikų – akmens amžiaus – iki XVI amžiaus. Lankytojai susipažins su daugiau kaip 370 vnt. archeologinių radinių ir muzealijų iš muziejaus saugyklų bei naujausių archeologinių tyrimų.

Renginys nemokamas. Būtina registracija telefonu 8 455 96 181 arba el. paštu informacija@paneveziomuziejus.lt

Data ir laikas: birželio 17 d. 11.30 val.

Vieta: Panevėžio kraštotyros muziejus, Vasario 16-osios g. 23, Panevėžys

Ekskursija dviračiais „PO BERČIŪNŲ IR PAPUŠIŲ ARCHEOLOGINIUS PAMINKLUS“ su vyr. muziejininku, archeologu Dovilu Petruliu

Dviratininkai, lankydami paveldo objektus ir klausydamiesi įdomių istorijų, nuvažiuos apie 30 kilometrų, susipažins su Pažalvaičių, Berčiūnų pilkapiais, jų istorija, rasta radiniais. Aplankys Papušių piliakalnį, pasigrožės Nevėžio vidurupio vingiais. Žygio maršrute parduotuvių ir kavinių nėra gausu, maitinimas nenumatytas, valgyti reikėtų įsidėti patiems. Žygio trukmė – 3–4 valandos. Būtina turėti savo dviratį, patogiai apsirengti, važiuoti laikantis kelių eismo taisyklių.

Būtina registracija telefonu 8 455 96 181 arba el. paštu

informacija@paneveziomuziejus.lt

Data ir laikas: birželio 17 d. 12 val.

Vieta: Panevėžio kraštotyros muziejus, Vasario 16-osios g. 23, Panevėžys

BIRŽŲ KRAŠTO MUZIEJUS „SĖLA“

Nemokamas Biržų pilies rūsio ir arsenalo ekspozicijos lankymas

Proistorės ekspozicijoje susipažinsite su seniausiais mūsų krašto eksponatais, o Biržų miesto, dvarų ir tvirtovės eksponatai jums papasakos savo istoriją. Užsukę į Biržų tvirtovės arsenalą ne tik apžiūrėsite XVII–XVIII a. karybai skirtą ekspoziciją, bet ir pamatysite laikinai sugrįžusią Radvilų patranką.

Data ir laikas: birželio 17 d. 11–16 val.

Vieta: Biržų pilies rūmai, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

Nemokama ekskursija po Biržų pilies rūsio ekspoziciją su gidu

Biržų krašto muziejus „Sėla“ kviečia praleisti šeštadienio popietę įdomiai ir pasivaikščioti po Biržų pilies rūšį su gidu. Iš arčiau susipažinsite su seniausiais mūsų krašto eksponatais, Biržų miestu, dvarais ir XVI–XVIII a. tvirtovės istorija. Registracija nebūtina.

Data ir laikas: birželio 17 d. 12–13 val., 15–16 val.

Vieta: Biržų pilies rūmai, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

Atviri archeologijos fondai

Pačius smalsiausius kviečiame užsukti ten, kur patenka netgi ne kiekvienas muziejaus darbuotojas. Ką saugo archeologijos eksponatų saugykla, kodėl į ją ne kiekvienas gali patekti? Tai ir dar daugiau sužinosite apsilankę atviruose archeologijos fonduose.

Data ir laikas: birželio 17 d. 11–16 val.

Vieta: Biržų pilies arsenalas, archeologijos eksponatų saugykla, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

Muziejaus archeologinio metalo restauratorės darbo pristatymas

Kodėl prieš patekdami į saugyklos lentyną arba ekspoziciją eksponatai turi pabuvoti restauratoriaus rankose? Ar skani kirvio sriuba? Tai ir dar daugiau sužinokite apsilankę

restauratoriaus dirbtuvėse, kur bus demonstruojamas archeologinio metalo restauravimo procesas.

Data ir laikas: birželio 17 d. 11–16 val.

Vieta: Biržų pilies arsenalas, restauratorės kabinetas, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

Edukacija „PABŪK ARCHEOLOGU“

Patys mažiausi kviečiami dideliems atradimams archeologinėje smėlio dėžėje.

Data ir laikas: birželio 17 d. 11–16 val.

Vieta: Biržų pilies kiemas, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

Archeologinė viktorina

Pasisėmus žinių ekspozicijoje, išklausus gido pasakojimų ekskursijoje ar pabuvojus fonduose, kviečiame pasitikrinti žinias archeologinėje viktorinoje ir laimėti prizą.

Data ir laikas: birželio 17 d. 13–14 val.

Vieta: Biržų pilies arsenalas, archeologijos eksponatų saugykla, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

Edukacija „PASLAPTINGOJI ARCHEOLOGO PROFESIJA“

Maži ir dideli kviečiami susipažinti su archeologo profesija. Ką tiria archeologai? Kaip ir kur jie dirba? Kodėl reikalinga ši išskirtinė profesija? Kviečiame sužinoti atsakymus į šiuos klausimus, paliesti tikrus archeologinius eksponatus, kartu pažaisti smagius su archeologo profesija susijusius žaidimus.

Data ir laikas: birželio 17 d. 11–12 val.

Vieta: Biržų pilies arsenalas, archeologijos eksponatų saugykla, Biržų krašto muziejus „Sėla“, J. Radvilos g. 3, Biržai

ROKIŠKIO KRAŠTO MUZIEJUS

„SENOSIOS ROKIŠKIO DVARVIETĖS PASLAPTYS“

Birželio 17 d. 10 val. Rokiškio miesto gyventojus ir svečius kviečiame į nemokamą ekskursiją po senąją Rokiškio dvarvietę, kurios metu papasakosime, kaip dvaras atrodė XVI–XVIII a., taip pat apie joje vykdytus archeologinius tyrimus, pristatysime įspūdingiausius radinius.

Nuo 11 val. kviesime į edukacines veiklas: lankytojai galės šaudyti iš lanko, pasigaminti žalvarinį papuošalą ar molinį reikmenį. Taip pat nuo 11 val. vyks orientacinis žaidimas po senąją dvarvietę. Dalyviai, naudodamiesi parengtu žemėlapiu, ieškos paslėptų punktų, kuriuose ras lipdukų fragmentus. Surinkę visus paslėptus lipdukus, žaidimo dalyviai sudėlios archeologinių tyrimų metu rastą kolkį ir gaus muziejaus prizą.

Data ir laikas: birželio 17 d. 10–13 val.

Vieta: Tyzenhauzų g. 1, Rokiškis

Daugiau informacijos: <https://www.muziejusrokiskyje.lt/renginys/europos-archeologijos-dienos>

MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ

Šviečiamasis seminaras švietimo įstaigų atstovams ir muziejininkams „PRAEITIES IR DABARTIES SĄVEIKA ARCHEOLOGIJOJE“

Seminaras skirtas Alytaus ir Marijampolės regionų švietimo įstaigų istorijos mokytojams ir muziejininkams. Pranešimus skaitys:

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus vyresn. muziejininkas Tomas Kukauskas, „Marijampolės krašto muziejaus archeologijos rinkinys“;

Kultūros paveldo departamento Alytaus-Marijampolės teritorinio skyriaus vyr. specialistė dr. Margarita Janušonienė, „Alytaus apskrities archeologijos paveldo objektai: tipologija, tyrimai, apsaugos problemos“;

Kultūros paveldo departamento vyr. specialistas Ričardas Dediala, „Tarp krašto pažinimo ir nusižengimo: neteisėtos kultūros objektų paieškos ir kylanti sužalojimo grėsmė“.

Po seminaro vyks pažintinė ekskursija po Paežerių dvaro sodybos kompleksą.

Data ir laikas: birželio 16 d. 11 val.

Vieta: Paežerių dvaro rūmai, Paežerių k., Šeimenos sen., Vilkaviškio r.

ALYTAUS APSKRITIS

ALYTAUS KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

Juvelyrikos edukacija „SENIEJI BALTŲ PAPUOŠALAI“

Juvelyrė Darata Surdokaitė-Volungevičienė pristatys senąjį juvelyro amatą, demonstruos primityvius žalvario apdirbimo būdus. Dalyviai patys galės pasigaminti baltų tradicijas menantį papuošalą.

Renginys mokamas. Būtina registracija telefonu 8 315 73 505 arba el. paštu info@alytausmuziejus.lt

Data ir laikas: birželio 16 d. 17 val.

Vieta: Archeologijos muziejus, Jiezo g. 2, Alytus

UTENOS APSKRITIS

LIETUVOS ETNOKOSMOLOGIJOS MUZIEJUS IR AUKŠTAITIJOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ DIREKCIJA, ASVEJOS REGIONINIO PARKO GRUPĖ

Pokalbis su archeologu Ramūnu Šmigelsku „KAI ŠUKĖS VIRSTA ISTORIJA“

Archeologas Ramūnas Šmigelskas pristatys 2013 m. Dubingiuose rastą ir 2022 m. restauruotą XI–XII a. puodynę bei jos istoriją, pasakos apie Dubingių piliavietės archeologinius tyrimus ir istoriją. Po paskaitos, 17.30 val. vyks ekskursija Dubingių piliavietėje.

Data ir laikas: birželio 16 d. 16 val.

Vieta: Radvilų g. 1, Dubingiai, Molėtų r.

MOLĖTŲ KRAŠTO MUZIEJUS

Žygis „VIDENIŠKIŲ ARCHEOLOGINIS PAVELDAS“

Žygio programą papildys paskaitos: „Kunigaikščių Giedraičių archeologinis paveldas“ (skaitys archeologas Arūnas Strazdas); „Gamtos istorijos pėdsakais: kuo laukiniai augalai buvo svarbūs mūsų protėviams“ (skaitys gamtininkas Andrejus Gaidamavičius). Žygio pradžia – nuo Liesėnų piliakalnio.

Data ir laikas: birželio 16 d. 9.30 val.

Vieta: Liesėnų piliakalnis, Liesėnų k., Videniškių sen., Molėtų r.

Daugiau informacijos el. paštu tereza.sakiene@moletumuziejus.lt

ŽEMAIČIŲ MUZIEJUS „ALKA“

Europos archeologijos dienos 2023 m. Telšiuose: „SIŪLAS, ODA, GELEŽIS“

Dviejų dienų renginys pakvies nusikelti į Lietuvos priešistorę. Dalyviai per paskaitas susipažins su senaisiais amatais ir rekonstruktorių veikla, edukaciniuose užsiėmimuose išbandys įvairių amatų technologijas ir patys užsiims archajinių gaminių gamyba. Lankytojai susipažins su Žemaičių muziejaus „Alka“ archeologijos rinkinio vertybėmis, skaičiuojančiomis kelis tūkstančius metų ir menančiomis priešistorės žmogaus kasdienybę.

Data ir laikas: birželio 16–17 d.

Vieta: Žemaičių kaimo muziejus, Malūno g. 5, Telšiai

RIETAVO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Fotografijos ekspedicija po archeologines Rietavo savivaldybės vietas

Birželio 16 d. organizuojama fotografijos ekspedicija po archeologines Rietavo savivaldybės vietas, į kurią kviečiami profesionalūs ir mėgėjai fotografai. Nuo birželio 19 d. iki 26 d. Rietavo savivaldybės administracijos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje bus renkama gražiausia nuotrauka, o jos autorius bus apdovanotas Rietavo savivaldybės skirtu prizu.

Ekspedicijos programa: 9.00 val. išvykimas į Tverus; 9.30 val. atvykimas į Tverus, kur dalyvius pasitiks gidė Irena Liškuvienė; 9.30–15.00 val. archeologinių vietų Tverų seniūnijoje lankymas, fotografavimas ir gidės pasakojimas apie šias išskirtines vietas; 15.00–15.30 val. grįžimas į Rietavą.

Data ir laikas: birželio 16 d. 9.00–15.30 val.

Vieta: Tverų miestelis, Rietavo sav.

Daugiau informacijos el. paštu kristina.ligutiene@rietavas.lt

Europos archeologijos dienų
organizatorius:

Lietuvos
nacionalinis
muziejus

Partneriai:

Klaipėdos
universitetas
Baltijos regiono istorijos ir
archeologijos institutas